

1921 წელი, 27 იანვარი ქ. ბათომი

ჩვენ სახელმწიფო კონტროლის უფროსმა რევიზორმა ა. წაგულაძემ და ქალ. ბითოპის თვითმართველობის საბინაო კომისიის გამგემ დ. კიკნაძემ შევადგინეთ ეს ოქმი მასშინა, რომ ამ წლის 25-26 იანვარს თანახმად ქალაქის მოუზრავის წინადადებისა მოვადინეთ ნაწილობრივი ფაქტობრივი შემოწმება სტატისტიკურ ცნობების მიერ ნაჩვენებ თავსუფალო ოთახებისა, რომლის დროს აღმოჩნდა შემდეგი: ჩვენ მიერ დათვალიერებული იყო ხუთი ქ. ჩა, რომელსაც ანგარიშით — (ცნობებით) უნდა მოეცა 27 ოთახი, მაგრამ ამ რიცხვიდან შარტო ერთი ოთახი გამართლდა, ისიც ოჯახისათვის მოუწყობელი. დანარჩენის 26 ოთახი გავსებულია მცხოვრებლებით, მასთან საცხოვრებლად უვარგისი, აგრეთვე დათვალიერებული ცნობებში აღნიშნული სახლები, რომლის შედეგი წარედგინება თვითმართველობას, ამისათვის ყოველთა შემოწმებლად დაინახათ მთხოვენილების უკუ დაკმაყოფილება, ვიდრე ჩვენი მხრივ გარკვეულად რიქნება გამოტანილი დადებითი აზრი ამ მწვავე გარემოების შესახებ რასაც მთელი ჩვენი ენერჯით შევცდებით გავამართლოთ სულ ახლო მომავალში.

სახელმწიფო კონტროლის უფროსი რევიზორი **წაგულაძე,**
საბინაო კომისიის გამგე **დ. კიკნაძე.**

42

რუსეთის სრულ უფლებიან დესპანი ბ. ნი შეიძინა რომელიც ბაქოს იყო წასული და ჩვენს მთავრობას დაჰპირდა ნავთის ინციდენტს 24 საათში მოგვარებო ხოლო იტყვის ამ საყურადღებო სიტყვას...

საქართველოს ყურადღებაც მისკენა მიმართული, შეიძლება მისი ხმა უკვე გაისმა დედა ქალაქში და ჩვენამდე ჯერ არ მოუღწევია, რასაკვირველია წინასწარ შეიძინა საბოლოო სიტყვაზე ლაპარაკი არ შეიძლება, მაგრამ ჩვენ შეგვიძლია ვარწმუნოთ ქართველი ერი, რომ ამ სიტყვაში თუ რამ საზიანო იქნება საქართველოსთვის ის ისე უარყოფილი იქნება როგორც სხვა მისი მსგავსი ნორტები და საქართველო ისე ღირსეულად დიციან თავის ეროვნულ უფლებას დამოუკიდებლობას, როგორც დღემდის ამას შერებოდა.

არც ისე უიმედოა ჩვენი ყოფივი ვიდრე ეს მტრებს ჰგონიათ, ბაქოს ნავთის გარეშე საქართველო შეძლებს სიცოცხლეს, პირაქით ბაქოს ყოფი ქვევა განხევებული იქნება ქართველი ერისთვის და იგი შეგმატებს ენერჯას საქართველოს შინა მოქმედებას საქართველოში უკვე საკუთარ ნავთის მრეწველობის ვიწყობთ.. ქართველი ერი რომელსაც გროვულ თვითმართველობის შენარჩუნება აქვს გადაწყვეტილი მაქსიმუმ ენერჯისის გაიღებს რომ ის ბაქოს დამოკიდებულებისგან განთავისუფლდეს.. და ეს ასეც იქნება

პატარა წერილები.

საფილისში საინტერესო ყრილობა მოხდა...
ოფიციალურ ენაზე ამ ყრილობას ეწოდება...
„არა სოციალისტურ პარტიას კრება!“
ნამდვილათ კი ჩვენ ის სწავსახელით უნდა მოვხატოთ.
სახელით, რომელიც უფრო შეედრება მის შინაარსს და მის წარაგობებს.
ეს არის მშრომელი კლასის მტრების დარაზმვა!
მყვლეველთა ძალების მობილიზაცია!
არც მტერი არც ნაკლები! ხალხის მტრები დღეს ახალ საქმიანობაში არიან.
არა ჩვეულებრივ სიცოცხლის წინაშეს იძლევიან.
ყველამ, მსჯელობენ, „ორატორობენ“!
ყველა ეს ახალ ტერქში მოვლინებული ჩვენი „ძველი ნაცნობები“
— ნაციონალ-დემოკრატები.
— რადიკალი დემოკრატები
— ეროვნული დემოკრატები
— პლუტოკრატები და სპეკულანტები...
ერთი სიტყვით ბურჟუაზიულ სა-

ხელმწიფოს მოტრფილენი საომრად ეზადებიან, ხმლებს იღესავენ! რა მოხდა?!
ან და, რუსები რომ ატყვიან, — „10 К КОМУ СЛУЖИ ШУМ!“
რა უღვეს სარჩულით ამ ხმაურობას?
რამ წამოახტუნა გუშინდელი პოლიტიკური იმპორტები, ჩვენში უკვე განწარულ ბურჟუაზიულ დტოლიცების სუსტ გამოძახილს რომ შეიძენენ?..

ფარდა ვადაიშალი! მასკებაც ჩამოვარდა!
და ჩვენს წინ სახე მახინჯი და საზინდარი წამოიჭრა!
სახე ნაცნობი და საძულველი! ხალხის მტრებს ახსოვთ ის, რაც ესისწრებათ:
მუშათა კლასის ძალების დაშლა! მშრომელი დემოკრატის ეთოპის შესუსტება

ყოველ ნაირ უსამართლობის მესაფლოვე მარჯვენის დაეათმეფება! ცრუ და ყალბი იმედები!.. კაპიტალიტური რევიზის იდეოლოგები, ეს მშრომელი ხალხის სისხლის მწოვარა წურბლები, ცდილობენ.
— დროს მოგებას!
— „სენთის“ შეტყობას!
მათ სურათ ისარგებლონ შექმნილ პირობებში და ერთხელ და სასულაჩით დაასამარონ „თავადებული მუშები“!

სამი წლით განძავლობაში, როდესაც ქართველი მშრომელი ხალხი ქვეყნის განადგურებისაგან გადასარჩენათ იბრძოდა და სისხლიდან იცლებოდა, — ჩვენი ბურჟუაზია გაიძახოდა:
— თქვენ მხოლოდ იბრძოდებთ და განადგურდებით, გამარჯვება კი ჩვენ დაგვრჩება!
ჩვენში მუშათა კლასის ჰეგემონიის გამო ბურჟუაზია ბოლშევიკან წელში წყდებოდა და „თავის კანში“ ვერ ეტეოდა
მეორე მხრით ის სხარულისაგან ცამდე აღწედა თუ მშრომელ დემოკრატის რაიმე საფრთხე აღმოუჩნდებოდა.

სამი წლის განძავლობაში ბურჟუაზია გამუდმებით გაიძახოდა!
— მოგვეცით ძალა უფლებას და სამოთხეს ამ ქვეყნათ ჩვენ დავამყარებთო!
მუშათა კლასში იცოდა ამ „სამოთხის“ ფასი, მას არა ერთხელ უყრისვია მის „ბაღში“ გადაშლილი შხამიანი „ვარდები“!
და დათობის ნაცვლით შეურყეველათ მიდიოდა წინ, დასახლდ მიზნისკენ!
სოციალურ გარდაქმნის მარწუხს უჭერდა მაგრამ, მაგრამ ფრთხილათ და თანდათანობით!...

„ეროვნული ბურჟუაზია“, წვრილი და სხვილი „ახალი“ და „ძველი“ „განათლებული“ და „მოგონა“, — ყველა ჯურის მყვლეველები ვერ შეურიდდენ პოლიტიკურ დაკოადეს და მუდამ „რევანშენ“ ოცნებობდენ ჩვენ ბურჟუაზიას

სწორეთ დღეს მოეჩვენა შესაფერი დრო რევან მისათვის და ძალთა დარაზმვა იწყო.
წინეთ ჩვენში ბურჟუაზიული პარტიები სეპარატულათ გამოდიოდენ. მართალია მათი მიზანი საერთო იყო, მათ აკავშირებდა ერთი სოციალ-პოლიტიკური მრწამსი, მაგრამ გაერთიანებულათ გამოსვლა მერ მათგანგებოთ.

დღეს მათ შეიძეს ეს ნაკლი. რევანგანიზაცია და გადაჯგუფება მოახდინეს და ყველა არა სოციალისტური პარტიები შეერთდენ და ისე უნდათ წარსდგენ მომავლ საარჩევნო პრძოლაში.
ეს ფაქტი ძალზე დამახასიათებელია, მიმდინარე მომენტისთვის ჩვენში. ეს შეჯგუფება ხალხის მტრთა, გამოძახილია იმ პოლიტიკის, რომელსაც ეძღვა ადგია საერთაშორისო ბურჟუაზია.

ეს არის გამოძახილი ჩვენი მყვლეველებისა იმ რეაქციასზე, რომელიც იხანდა თანობით ძლიერდება მთელ ევროპაში და განაწამებ კაპობროპისაგან.. ახალ მსხვერპლს ახალ სისხლს თხოვლობს.

წაგულაძე.

დიდი საქმე.

სამთა მანდა სამშართველომ მოავრობას მოხსენებთ ბარათი წარუდგინა რესპუბლიკაში დაუყონებლივ საკუთარ ნავთის მრეწველობის მოწყობის შესახებ.

მოხსენებითი ბარათიდან, სჩანს, რომ ძველ საქართველოში შირაქის ველზე არსებული ნავთის საქაჩავი, რომელიც იმ დროს 170,000 ფუთ ნავთს იძლეოდა თვეში კახეთში და გურიაში აღმოჩენილ ნავთის რეალიზაცია პირველ ხანებშივე აქმაყოფილებს რესპუბლიკის მიზიამლ მოთხოვნილებას, სოლო შემდგომ კი მთელ საქართველებს

ნავთის ამომღებები საშვალეებანიც საქმაო ყოფილა საქართველოში. ნავთის საქმის დასაწყებად და განსაგრძობად საქირა ყოფილა ხუთა ის მილიონი მან ამ თავიდანვე კი მხოლოდ ასი მილიონი. მწარმოებელ მრეწველ კომპანიაში შენაწევრებულ გამოდიან მთავრობა ერობები ქალაქები და კერძო პირები.

თუ საქმეს ახლავე შეუდგებიან იმ შემთხვევაში სულ რამდენიმე თვეში რესპუბლიკა მიიღებს საკუთარ ნავთს.
მომხსენებლები ითხოვენ მთავრობის პინციპიულ თანხმობას.

ეს საქმე უდიდესი სახელმწიფო დაწყებულება იქნება, ჩვენ გვიხდება ამ ხანად ბრძოლა ე. წ. უსისხლო ფრონტზე სიდაც გამოლწევიკებული პოლიტიკოსები ნავთის მოუცემლობათ გვიპირებენ ქედის მოხრევიანებს.

ნათა ცველაფერია თანამედროვე სახელმწიფოსთვის, რკინის გზის სიცოცხლე მრეწველობის განვითარება და სურსათის თავის დროზე გადაზიდვად მოზიდვა ნავთზე დამოკიდებულთ.

გამოც ჩვენ უნდა მიეპართოდ შინა მრეწველობის გაჩაღება აღორძინებას.

საქართველო უსახლგრო სიხარულით და იმედით ჰკითხულობს სამთა მანდა სამშართველოს მოხსენებას, ქართველმა ხალხმა იცის რომ მის წიაღში უამრავი ბუნებრივი სიმდიდრეა რომელთა დამუშავება რესპუბლიკას ეკონომიურ კრიზისიდან თავს დაახწვივებს.

ეს დიდ მნიშვნელოვანი მოხსენება მთავრობამ სასწრაფოდ უნდა განიხილოს.
საქართველო ბაქოს მეკობრე მეზობელთა ახირებულ დამოკიდებულებიდან უნდა განთავისუფლდეს.
ამ მისაროლებით გზაც ჩნდება. ყველა მტოდენი ერთგები და ქალაქები ცხოველ მყოფელ ენერჯით უნდა შეედგენ ამ წლიად საქმის განაშდვილებას.

შინაურ სათბობის სითხის დამზადების საკითხი უპირველესი სახელმწიფური საკითხია და ზედმეტი სიბეჯით ითხოვნილი მიუღდეთ მას.
ჩვენი ბუნება ჩვენ გვაძლევს საშვალეებს მოთხოვნილება დეიქმყოფილოთ მხოლოდ საქირა დადებითი შრომა და მყისვე რეალური ნაბიჯების გადადგმა.

ამ ფრონტზე გამარჯვება საქართველოს დამოუკიდებლობას ურყევ სიმტკიცის საძირკველს დაუდებს.

ი იმგამლა.

ნინოობა.

წმ. ნინოს სახელი თან დაკავშირებულია საქართველოს გაქრისტიანებას. ხალხის თქმულება ჩვეულებრივ ლეგანდარულათ სხხავს ქრისტიანობის მიღებას და ნინოს პირავენებას. და არც საკვირველია თუ ასეთ პროგრესიული მოვლენა ისტორიაში, როგორც წარმართობის მოსპობის და ქრისტიანობის შემოღება განსაკუთრებულ შმრავანდელით მოსიადეს ნორჩ პირავენებას და მის თვლიდეს მიზეზთ. ეს ჩვეულებრივი მოვლენა ასტორიის პირველ ხანებში. მაგრამ რასაკვირველია ქრისტიანობის შვანმტკიცებას საქართველოში ქქონდა სხვა ბევრი ეკონომიური და სოციალურ პოლიტიკური მიზეზები. აი ამ მიზეზებზე გვიანდა შევიჩეროთ მკითხველის ყურადღება.

მესამოცე წლებში (66—65 წ.) ქრისტეს მოსვლამდე რომელმა სარდალმა, თავის ჯარით მიმოვლო საქართველო მართალია მას არ დაუპყრია იგი, მაგრამ ფაქტში მისი გადმოვლიამ, დაინტერესა და დაუახლოვა ქართველობა რომს.

შემდეგ ქრისტეს მოსვლისა ეს დაახლოება სამეგობრო და სასიყვარული კავშირად იქცა, რასაც სხვათა შორის მოწმობს წარსულ საუკუნეში მცხეთის მილაშობში ნაპოვი ქვა წეწარწერიით. „ძლიერში კეისარმა ევსეპსიანემ, ტიტემ და დომიციუსმა ქართველთა დად მეფეს ფარსმანს აღუშენეთ ესე ტაძრი ნინოად სამეგობრო ხელშეკრულებისა“.

ბოლოს მესამე საუკუნის მიწურულში ქ. შ. (298 წ.), ნიზინის ხელშეკრულების ძალით, რომელიც სპარსელებსა და რომაელებს შორის დაიდო, საქართველო რომის იმპერიის სრულ ვასალად გადაიქცა.

ამგვარად დაუკავშირდა საქართველო რომს პოლიტიკურად, რასაც მოჰყვა კულტურული ურთიერთობაც. გიჩაღდა მიმოსვლა ამ ორ სახელმწიფოთა შორის ზოგი ალგემიციუმობის და ზოგიც სხვა მიზეზებით.

ქართველობა გაცნო ქრისტიანობის რეწველას (საკვირველია მული ქქონდა ფსვი რომელიც ქანსტანტინე დადამა მთადი პოლიტიკური მიზნებით, წყალობითვლით შესვდა ქრისტიანებს, მმზრო იკინი, მათი წყალობით ბატონდა რომში და 313 წ. ქამოაუშვა ცნობილი მილანის მღვტი, რომლითაც ჯერ ნებადართო ხოლო შემდეგ რამოდენიმე წლიკი ოფიციალურ-საეკლდებულოა წმუნობად გამოცხადდა ქრისტიანობა,

რალა თქმა უნდა რომის ვასა საქართველოზე ეს გარემოება გავლენის მოახდენდა. ეს ერთგვალედებულობას უქმნიდა საქველოს და... უთუოდ ეს უნდა იქძლიერი პოლიტიკური ფაქტორი ქრისტიანობის ისე ერთბაშად დაყარებისა ჩვენში.

არა ნაკლები მნიშვნელოვანი იმეორე—სოციალურ—ეკონომიურ საფუძველი.
საქმე იმაში ვახლავთ, რომ მეოსაუკუნეები ქ. შ. თემობრივი წეზილება დაინგრა და მის ღირსე ნიადაგზე აღმოცენდა უღირსი ტონ ყრობა.

განდენ ეგრედ წოდებულნი ნონი და ანაურნი, რაც ნინო ევგაროს და გვაროვანს. უქანსენლი პირველთა უწყალოდ სრავდენ და სიმწრის ოფელს ანავენდენ.

უახნონი ჰგრგინავდენ, მითრო ძლიერი იყო მათში პროტეს რომ ჯერ კიდევ ცოცხალი სსლონა, ცხოველი იყო მოკონი ნეტორ დროისა, როცა ინი ანაურებსავით ახატნი (თაყისუფნი) იყენენ.

სწორედ ამ დროს ვაიფუგუნა ქართველოში იესოს მოძღვრცხოველმყოფელმა ხმამ.

იესო ყოველ აატვირთ მეთა და მამერალთა“ მოსარნიყო და რა ვასაკვირია თუ მმმელი ჩაგრული მასსა გულის სრმეში მტარებდა მის მოძღვრდა გულის ფანცქალათ ელოდა და მყარება.

ეს გარემოება რომ იესო დალატათ ექომაგებოდა დიდ სრტიას და თანაგრძნობას იწვეეკონომიურად და სოციალურა ჩაგრულ მასსაში.

ესეც ვალსაჩინო ფაქტორია ქრტიანობის დამყარებისა.
ყოველ ექვს გარეშეა ისიც, რქრისტიანობას ქართველობა ნინდეც იცნობდა. ამას ბევრი მტკიცარ სქირდება იგაოს გოლგოთჯვარცმას ჩვენი ნატიონს და უმწეწროლობის მოწმობით მცხეთებრალეებიც დაესწრენ და მოინეს სახელი და დიდება იმ აღონისა, რომელიც „ძე ღვთისად უდებდა თავს და განებრიგ-წენოვად მოხიბლა მთელი ურიასტანი მის გარეშეც გაითქვა სახელი“.

მატიანე მოწმობს და ჩვენთვის ადვილი მისახვედრია, თუ რის ღენით მოსპო ქართველობა მრრეე-მართალმა ადამიანის მსგელოდ შეწირვა მე-3 საუკუნეები ქარკ მირიანეს შენაშახვევია წყალო, როგორც ამას დობეჯებით ამტკიცებს თანამედროვე ნიერება. ასტრონომმა ბაში ენოწარსულ საუკუნეში (1863 წ. გვ. 545) გამოინგარიზა და ტტიკაც, რომ იმ დროს, როცა რიანე ნადირობდა თხოტის ტე 318 წ- 20 ივლისს, მართალია დაბნელება არ ყოფილა, მაგრამ

ქლიერი პეპი-ქეხილი, რომელმაც გამოიწვია სქელი ნისლი. მაგრამ ეს მაინც არ ამცირებს წინას პიროვნებას. იგი ბრწყინვალე შრომად დღით შრომულია იმითაც, რომ მან თავის მალალი პიროვნებით, ზნეობრივი სისპეტაკით, სათნოებით, გამჭირვებით და ცოდნით შეუწყო ქრისტიანობის გავრცელებას საქართველოში.

მართალია ეს წმინდა ქრისტიანული იდეა წაბლიწული იქნა შემდეგ დროებში ღვთისშეტყველთა მიერ, მაგრამ მან მაინც დიდი როლი ითამაშა ქართველთა გაკულტურების გზაში.

ბ რ . გ ი რ ბ ა მ .

ახალი ამბები.

— მოძრაი გამოფენა დღეს და ხვალ მოძრაი გამოფენის უკანასკნელი დღეებია. სხობენ ორგანიზაციებს და საზოგადო ვისგანაც ჯერ არს მოიყვანონ რაც შეიძლება მუქი რიცხვი მუშების, გვარდიელთა ჯარის კაცების და მოსწავლეთა უფასოთ. ლექცია იქნება ელოგებზე. ასეთი მქირე რიცხვი ხვდა ქალაქებთან შედარებით სამუშაოებს.

— იურისტების კრება სოლოკო სასახართლის ბინაზე მოხდება 30 იანვარს დღის 11 საათზე იურიტთა საერთო კრება

— დაპატიმრება. ბათუმის მახარის კომისარს პლატონ მიქაბერიძის დადგენილებით „26“ იანვარს ა. წ დაპატიმრებულია და მოთავსებულია ბათუმის საპრობლეოში ერთი თვის ვადით, როგორც მავნე და არა საიმედო პიროვნება ი დევნადელი წესწყობილებისათვის შემდეგი პირობები: ღვთის დოლიძისა, სულიერი მან ქიკვაძე, დურსუნ ფაღვაძე, დურსუნ ხარჯვალაძე, თემურ ხარჯვალაძე, იუსუფ ხარჯვალაძე, დურსუნ ფაღვაძე.

განსაკუთრებულ გვარით-ველოგაფი.

— უცხოელ გემებისათვის სურსათის მოწოდების საქმის მოგვარება. უცხოელი გემები სურსათს ბაზარზე ბითუმით ყიდულობენ. ჩვენი წვდოეუტის საფის გამო მათთვის რაც უნდა ძვირით იყიდონ მაინც ხელსაყრელია. ეს გარამოგება საკმაოდ მნიშვნელოვან ვაღენას ახტენს სანოვაგის ფასებზე. იგი ზღაპრულათ იზრდება. ამ გარამოგებას მიუქცია ყურადღება მთავრობის საგანგებო რწმუნებულმა და გამოსცა წესები, რომლის მიხედვით შეუძლია უცხოელ გემს იყიდოს ბათუმის ბაზარზე სურსათი.

1. საგემო ამხანაგობათა წარმომადგენელმა ან საჯარო გემის კაპიტანმა ბათუმის პორტის შემოსვლის თანავე უნდა აცნობოს საბაჟოს უფროსს ეკიპაჟის რაოდენობა და დაუსახელოს პირი რომელსაც მინდობილი აქვს სურსათის ყიდვას.

2. სურსათის ყიდვის ნებართვის მიცემა დამოკიდებული საბაჟოს უფროსზე, რომელიც მოქმედებს ამ წესსა მიხედვით.

3. სურსათის ნორმა თანახმად ამ წესების მე 6 მუხ. ეძლევა მხოლოდ იმდენი ხნით, რამდენხანსაც გემი ნავთსადგურში იქნება და სამი დღე გზაზე ბათუმიდან სტამბოლამდე.

4. უცხოელთა სამედიკო ემებს ყველა რწმუნებული სურსათის შესამართ, რაც ეცნობა საბაჟოს უფროსს. რწმუნებულმა უნდა წარმოადგინოს საქირო სურსათის რაოდენობა მაგრამ უნდა დაიცვას მე 6 მუხ. აღნიშნული ნორმა.

5. გემიდან გემზე სურსათის გადატანა ყოველი კერძი შემთხვევაში სხობილს უფროსის ნებადართვითა აკრკალულია.

6. თითო კაცისათვის სანოვაგის დღიური ნორმა

ხორცი ერთი გირფანქამდე თევზი — 1/4 „, კომბოსტო და სხვა მწვანე ნილეულები 40 მის. მარლი — 5 მის. უცხოელ ფირმის ჩაი სრულიად არ მიეცემათ. ჩაქვი ჩაი 3/4 მისხ. ხილეულების რამდენიც მოესურვებათ. ერბო — 10 მისხ. კვერცხი — 2 ც. რძე (კონსტ.) — 1/8 გირ. რძე წმინდა 1/2 გირ ყველი 1/4 გირ. პური — 2 გირ. კართოფილი 1 1/2 „ ყაყე — 1/2 გირ შაქარი — 6 მისხ. ღვინო, ძმარი, ნედლი ხალი რამდენიც მოსსურვებათ ხმელი — ხილი 1/2 გირ.

შენიშვნა: მნიშვნელოვლობის ყიდვა ისეთ ნორმით, როგორც ხორცი და თევზი. ქათამი — 1/4 გირ. ბატი — 1/8 „, ინდოური — 1/8 „.

7. სურსათი, რომელსაც შეიძენენ ნორმის ზევით, ან გემის რწმუნების არ მკონე პირები, ჩამოერთმევათ.

— ზორჩხის ხიდის შეკეთება. მთავრობის საგანგებო რწმუნებულმა წინადადება მისცა ინჟინერ ჩხაიძეს შეაკეთოს ზორჩხის ხიდი.

— ტელეფონი ოლქში. ბათუმის მახარის კომისარს წინადადება მისცეს გაყვანოს ტელეფონის მარადიდის საუბნო კომისარიატამდე.

— დაწესებულების შესანახად კრედიტი. ბათუმის და მისი ოლქის შინაგან საქმეთა სამინისტროს უწყებებს დაწესებულებების შესანახათ ვახისხა კრედიტი 100 მილიონ მანეთისა.

— გადასახლებისაგან წვანთავისუფლება. მთავრობის საგანგებო რწმუნებულის განკარგულებით განათავისუფლეს გაძევებისაგან იქნენ ვასილისძე სამოვი.

საგაგოლის ხნოგაფი.

— ოსმალეთში კაზ. „ბოსფორის“ სიტყვით დიდათ უქმეყოფილანი არიი ქემალის და ბოლშევიკების მეგობრობით.

— ტრაპიზონში ქემალისტებმა დააპატიმრეს დამოუკიდებელ „პონტოს“ კომიტეტის ორი წევრი ბერძენი

— ქემალ ფაშა ინხულა ამას წინაღ შემდგარმა ჩრდილო კავკასიის და სხვათა განმანთავისუფლებელ კომიტეტის წარმომადგენლებმა.

— დამოუკიდებელ უკრაინის წარმომადგენელი ანგორაში ჩასულა.

— ანგორის მთავრობამ პრძანება გასცა რომ საქართველოს დელეგაციას ყველგან გზაში გასაკუთრებულ ჰატივით მიეგებონ.

— სტამბოლში უცხოეთის წარმომადგენლები აცხადებენ რომ საქართველოს შესახებ სწორ ინფორმაციის უქონლობისა გამო ფერხდება ბათუმთან აღებ მიცემობის გაცხიოთარების საქმეო.

ძაგი ზღვის რადიო სოხმთის ნობა.

ანგორა ასლი ბაქოში ნარკოპინდელს ჰუსეინოვს.

ვაუწყებთ იმ საშინელებს, რომელშიც ჩავარდა სომხეთი ოსმალეთ სოკუპაციის შემდგომ ჯარი სხარცვას ყველაფერა, და გზაინის ოსმალეთში, გააქეთ ყოველგვარი მანქანები კერძო პირთა ტანი-მოსი, ფეკილი, შაქარი, ბამბა და სავართოდ ყველაფერა რის ვატყებაც შეიძლება. ამას სჩადის მაგარ დისციპ-

ლინის მქონე ოსმალთს ჯარი ლტოლვილ სომხთა ეშელონები, რომლებიც (გამოტოვებულია)

ფზაენებთან ერზურუმში სივალდებულო სამუშაოზე, ხალხი თავზარდაცემულია და სასოწარკვეთილებას ეძლევა. ალექსანდროპოლის რევკოში გადიქა ფაქციად, რომელსაც ხმაწვერ ამოულია, რომელსაც ტელეგრაფების გავზაენაც კი არ შეუძლია უკონტროლოთ. ჩვენ ვიცით ოსმალის ჯარის ძლიერი დისციპლინა და ყველაფერს დღეს ჩადის.

განსაკუთრებულ ბრძანებით. ამ მდგომარეობაში (გამოტოვებულია) და ჩვენ ვიმედოვნებთ რომ ანგორის მთავრობა შეეცდება ორ მეზობელ სახელმწიფოს შორის კეთილ მგზობოლურ ურთი-ერთობას დამყარებას. ხედ ს აწერს **აიქადაიანი.**

ბ რ კ ო ლ ა ს ა თ ი მ ო გ მ ა ს ა ლ ი ს პ რ ი ზ ი ს ი ს წ ი ნ ა ლ მ დ ე ბ .

მთავრობის თავმჯდომარეს, თავდაცვის საბჭოს თავმჯდომარეს, და ფინანსთა მინისტრს წარედგინა შემდეგი მოხსენება, რომელიც ეხილავს საკითხს საბჭოს მასალის კრიზისის წინააღმდეგ ბრძოლის შესახებ და რომელსაც აწერენ ხელს საგანგებო თათბარის თავმჯდომარე და სამთო სამმართველოს გამგე ივ. ყიფშიძე.

ნავთის საქმის სპეციალისტების ჯგუფმა და სხვ. კომპეტეტურმა პირებმა, რომლებიც გამსკალულნი არიან სურვილით აღმოუჩინონ დახმარება რესპუბლიკას, რათა მან თავი დაახწიოს შექმნილ საბჭო მასალის კრიზისს თვით ქვეყნის შიგნით ნავთის მრეწველობის დაუყონებლივ ორგანიზაციის საშედეგით, ოჯერ გამართულ თათბარის შემდეგ, რომელიც მოწვეულ იქნა სამთო სამმართველოს მიერ, მოგვანდო ჩვენ წარმოგვედგინა მთავრობისათვის შემდეგი მოხსენება; არა სასურველ პოლიტიკურ და საერთო მსოფლიო ეკონომიურ მდგომარეო-

ბის შექმნის გამო საქართველო, რომლის ცხოვრება და რომლის რკინის გზები და საერთო მთელი მრეწველობა დამოკიდებული იყო თხელ საბჭო მასალაზე, ამ ეშამდ განსაკუთრებულ მძიმე მდგომარეობაში ჩავარდა ნავთის კრიზისის გამო. ამასთანავე მდგომარეობა არც ისე უნუგეშა, თუ ჩვენ შევექმნით თავისებურ დამკრავ ფრონტს ნავთის კრიზისის წინააღმდეგ საბრძოლველად. საქართველოს ტერიტორიის სხვა და სხ. ადგილის არსებობს ნავთ. მდიდარი მდამოგები, რომელთა ექსპლოატაციის მოწყობაც რამოდენიმე თვის შემდეგ შეიძლება. არის საკმაო ცნობები ამის სასარგებლოდ, რომ ზოგ ადგილას შესაძლებელია ეხლავე 100—150 სავ. სავარსის ორმოგების ამოთხრა და რომ ძველ ადგილას შეიძლება ძველი ქვების და პატარა ხვრილების გაწმენდაც. წარსული საუკუნის მე 80 წლებში საქართველოში და შირაქის ივლებე არსებობდა ნავთის წყრილი მრეწველობა რომელიც წლის განმავლობაში 170 ფუნტს ნავთს იძლეოდა. ბაქოს მრეწველობის დაწყებისთანავე აღნიშნული მრეწველობა ბუნებრივად გაჭრა. ამ ეშამდ ძველი მრეწველობის აღდგენა და მისი შემდეგ განვითარება არის უპირველესა მოვალეობა მთავრობა და მთელი საზოგადოებისა. მაგრამ, ცხადია ამაზე ვერ შევჩერდები უნდა მოწყოს ნავთის დამუშავება უფრო რაციონალურად დიდი ქვების გაჭრის საშუალებით. ამასთვის საჭირო მიტერიალური მოწყობილება თვით ქვეყნის შიგნით საკმარისად მოპოვება. კარგაა გაკეთებული ყოველი ხვრელი, რომლის წარმოება შეიძლება დღე დამეში 100 ფუნტსაც არ აღემატებოდეს, მაინც ბევრად უკეთესია მრეწველობის იმ ხასიათზე, როგორიც ქონდა ნავთის დამუშავების საქართველოში წარსულში. ნავთის დამუშავება საქართველოში ამ ეშამდ მდგომარეობის განსაუზოგობსდელა წმინდა ამერიკელი სისტემით უნდა სწარმოებდეს: უნდა ვაღებულ იქნეს დიდი თანხები, ფართო რწმუნებულება და არავითარი შეზღუდვა არ უნდა ვა-

პ რ თ ი ს პ ი რ ი თ უ რ ო ნ ს ზ ა .

წყალს დაუტოვებია ის: მარჯვენა მხარეზე მოპკეცვია.

ახლა ტანი წყალი კლდის ძირში, ხილს იქით, მიგორავს; ჩამოუნგრავია კლდე და გზა გაუქაფავს გიჟმაქ მდინარეს. ხილი კი სღვას ურყევად! საფუძვლიანად უშენებია ამ ქვეყნის ხელისუფალს! იოსები ამაყად მითითებს იქით ხელს და მისხენებს თამარის დროს, საქართველოს ოქროს ხანას.

„აი კიდეც ერთი უტყვი მოწამე ჩვენი ძველი დიდებულა! იი, თავდები ჩვენის მოვალისა ამ კუთხეში!“ თვალეზაბარწყინებული მეუწენა ის... გამოჩნდა მურღლის ქარხნები. გზის პირში ძმათა სასაფლაოს ვხედავა. ზედ ხის ჯვრები ჩანა. ჯავი და ჩირგვები იზრდება ზედ უკვე ერთად დაიბოცენ, ერთად მარცხიან!

„ვახს სოფელი, რა შიგან ხარ! რას ვეარჯუნებ, რაზენ გქირსა!“ უნებლიედ ვიძახი მე.

უღრობის ეშას დაიბოცენ ბეჩაეები და ობლად შეთენილან დღეს აქ! ვისთვის, რისთვის?

უნებლიედ ეკითხებით თქვენს თავს...

შევედით მურღულში... აი, ვადაბუგული სკოლა... აი, მიღწეული მოღწეული სახლებ... შედარებით კი თითონ ქარხანა გადარჩენილად უნდა ჩაივავლოს. მთავარი შენობები და იარაღები მგონია გადარჩენილია. მაგრამ წარმოება კი ვერ დაუწყიათ და მგონია არც დაიწყება. ამ ომის დროს შეწყვეტილა აქ სიკოცხლე: შეჩერებულა ქარხნების გამუდმებული გუგუნო, გაწყვეტილა გამუდმებული მური და ჯარყი და ეს ზედ თლიანი დიდი ხილი სჩანს;

ნიცადონ იმ პირობებში, რომლებშიც მოკლებდნ საქმეს ხელს დილის ღირბუნი უნდა შექმნას მოწყვეტილის დაუყონებლივ ორგანიზაცია და მუშაობის სისწრაფე თათბირმა ჯერჯერობათ მუშაობის დასაწყებათ აირჩია შირაქის ველი, ზხოველის რაიონი და აგრეთვე სოფელ ომპარეტის რაიონი გურიაში და სხვა ადგილები. შირაქის ველი დიდ გასაქანს იძლევა, როგორც დიდ ხვრელების და ასი ქის ვაკეებისათვის, აგრეთვე პატარა ხვრელების გაყვანისათვის, იმ ხვრელებისა, რომლებიც ამ ეშამდ ბლომად მოიძებნება ამ ადგილებში: ისინი მხოლოდ წესრიგში უნდა იყენენ მოყვანილნი. ზხოველის რაიონში იმყოფება არა ნაკლებ ოთხი ნავთით გაფენთილი ვენა წინათ მრეწველებმა აქ დაიწყეს ხვრელის გათხრა 20 დღეშიან მაღლი საშალებით და ხვრელის სიღრმე მპ საყენამდ იყო დაყვანილი. ამ ადგილებზე დარჩა საკმაო ნაწილი ინვენტარისა და მიტერიალურ მოკაზმულებისა და უზრკოლებლივ შეიძლება მუშაობის განგრძობა. გურიაშიაც შეიძლება მუშაობის განგრძობა, ვინაიდან იქაც დარჩენილია მიტერიალურ მოკაზმულობის საკმაო ნაწილი. ყოველ შემთხვევაში ხვრელების გასადრამეველად საჭირო მასალები ამ ეშამდ საქართველოში მოპოვება და რაც არ მოიპოვება, მათი დამზადება ადგილობრივ ადგილას შეიძლება. ამ მუშაობის განგრძობასთან ერთად თათბირი საჭიროდ სთვლის დაუყოვნებლივ შეუდგენ ნავთის მდიდარ რაიონებს გეოლოგიურად და ტექნიკურად გამოკვლევის და შეადგინონ ვრცელი რუქბა ნავთის ადგილებისა, რათა სასწრაფოდ შესაძლებელი გახდეს მათი იქსპლოატაციის დაწყება. თუ მუშაობას ასეთი ხასიათი მიეცემა, სულ მოკლე ხანში შესაძლებელი იქნება რესპუბლიკის საბჭო მასალის მინიმალურად დაეყვანოფილება და შემდეგში კი უეჭვლად ჩვენ შევსდლებთ რესპუბლიკის მთელი შოთხონილების ადგილობრივ საშუალებით დფარვას. დასაუთლ მუშაობის განახორციელებლად და საქართველოს ნავთის

წყალს დაუტოვებია ის: მარჯვენა მხარეზე მოპკეცვია.

ახლა ტანი წყალი კლდის ძირში, ხილს იქით, მიგორავს; ჩამოუნგრავია კლდე და გზა გაუქაფავს გიჟმაქ მდინარეს. ხილი კი სღვას ურყევად! საფუძვლიანად უშენებია ამ ქვეყნის ხელისუფალს! იოსები ამაყად მითითებს იქით ხელს და მისხენებს თამარის დროს, საქართველოს ოქროს ხანას.

„აი კიდეც ერთი უტყვი მოწამე ჩვენი ძველი დიდებულა! იი, თავდები ჩვენის მოვალისა ამ კუთხეში!“ თვალეზაბარწყინებული მეუწენა ის... გამოჩნდა მურღლის ქარხნები. გზის პირში ძმათა სასაფლაოს ვხედავა. ზედ ხის ჯვრები ჩანა. ჯავი და ჩირგვები იზრდება ზედ უკვე ერთად დაიბოცენ, ერთად მარცხიან!

„ვახს სოფელი, რა შიგან ხარ! რას ვეარჯუნებ, რაზენ გქირსა!“ უნებლიედ ვიძახი მე.

უღრობის ეშას დაიბოცენ ბეჩაეები და ობლად შეთენილან დღეს აქ! ვისთვის, რისთვის?

უნებლიედ ეკითხებით თქვენს თავს...

შევედით მურღულში... აი, ვადაბუგული სკოლა... აი, მიღწეული მოღწეული სახლებ... შედარებით კი თითონ ქარხანა გადარჩენილად უნდა ჩაივავლოს. მთავარი შენობები და იარაღები მგონია გადარჩენილია. მაგრამ წარმოება კი ვერ დაუწყიათ და მგონია არც დაიწყება. ამ ომის დროს შეწყვეტილა აქ სიკოცხლე: შეჩერებულა ქარხნების გამუდმებული გუგუნო, გაწყვეტილა გამუდმებული მური და ჯარყი და ეს

ნიცადონ იმ პირობებში, რომლებშიც მოკლებდნ საქმეს ხელს დილის ღირბუნი უნდა შექმნას მოწყვეტილის დაუყონებლივ ორგანიზაცია და მუშაობის სისწრაფე თათბირმა ჯერჯერობათ მუშაობის დასაწყებათ აირჩია შირაქის ველი, ზხოველის რაიონი და აგრეთვე სოფელ ომპარეტის რაიონი გურიაში და სხვა ადგილები. შირაქის ველი დიდ გასაქანს იძლევა, როგორც დიდ ხვრელების და ასი ქის ვაკეებისათვის, აგრეთვე პატარა ხვრელების გაყვანისათვის, იმ ხვრელებისა, რომლებიც ამ ეშამდ ბლომად მოიძებნება ამ ადგილებში: ისინი მხოლოდ წესრიგში უნდა იყენენ მოყვანილნი. ზხოველის რაიონში იმყოფება არა ნაკლებ ოთხი ნავთით გაფენთილი ვენა წინათ მრეწველებმა აქ დაიწყეს ხვრელის გათხრა 20 დღეშიან მაღლი საშალებით და ხვრელის სიღრმე მპ საყენამდ იყო დაყვანილი. ამ ადგილებზე დარჩა საკმაო ნაწილი ინვენტარისა და მიტერიალურ მოკაზმულებისა და უზრკოლებლივ შეიძლება მუშაობის განგრძობა. გურიაშიაც შეიძლება მუშაობის განგრძობა, ვინაიდან იქაც დარჩენილია მიტერიალურ მოკაზმულობის საკმაო ნაწილი. ყოველ შემთხვევაში ხვრელების გასადრამეველად საჭირო მასალები ამ ეშამდ საქართველოში მოპოვება და რაც არ მოიპოვება, მათი დამზადება ადგილობრივ ადგილას შეიძლება. ამ მუშაობის განგრძობასთან ერთად თათბირი საჭიროდ სთვლის დაუყოვნებლივ შეუდგენ ნავთის მდიდარ რაიონებს გეოლოგიურად და ტექნიკურად გამოკვლევის და შეადგინონ ვრცელი რუქბა ნავთის ადგილებისა, რათა სასწრაფოდ შესაძლებელი გახდეს მათი იქსპლოატაციის დაწყება. თუ მუშაობას ასეთი ხასიათი მიეცემა, სულ მოკლე ხანში შესაძლებელი იქნება რესპუბლიკის საბჭო მასალის მინიმალურად დაეყვანოფილება და შემდეგში კი უეჭვლად ჩვენ შევსდლებთ რესპუბლიკის მთელი შოთხონილების ადგილობრივ საშუალებით დფარვას. დასაუთლ მუშაობის განახორციელებლად და საქართველოს ნავთის

წყალს დაუტოვებია ის: მარჯვენა მხარეზე მოპკეცვია.

ახლა ტანი წყალი კლდის ძირში, ხილს იქით, მიგორავს; ჩამოუნგრავია კლდე და გზა გაუქაფავს გიჟმაქ მდინარეს. ხილი კი სღვას ურყევად! საფუძვლიანად უშენებია ამ ქვეყნის ხელისუფალს! იოსები ამაყად მითითებს იქით ხელს და მისხენებს თამარის დროს, საქართველოს ოქროს ხანას.

„აი კიდეც ერთი უტყვი მოწამე ჩვენი ძველი დიდებულა! იი, თავდები ჩვენის მოვალისა ამ კუთხეში!“ თვალეზაბარწყინებული მეუწენა ის... გამოჩნდა მურღლის ქარხნები. გზის პირში ძმათა სასაფლაოს ვხედავა. ზედ ხის ჯვრები ჩანა. ჯავი და ჩირგვები იზრდება ზედ უკვე ერთად დაიბოცენ, ერთად მარცხიან!

„ვახს სოფელი, რა შიგან ხარ! რას ვეარჯუნებ, რაზენ გქირსა!“ უნებლიედ ვიძახი მე.

უღრობის ეშას დაიბოცენ ბეჩაეები და ობლად შეთენილან დღეს აქ! ვისთვის, რისთვის?

უნებლიედ ეკითხებით თქვენს თავს...

შევედით მურღულში... აი, ვადაბუგული სკოლა... აი, მიღწეული მოღწეული სახლებ... შედარებით კი თითონ ქარხანა გადარჩენილად უნდა ჩაივავლოს. მთავარი შენობები და იარაღები მგონია გადარჩენილია. მაგრამ წარმოება კი ვერ დაუწყიათ და მგონია არც დაიწყება. ამ ომის დროს შეწყვეტილა აქ სიკოცხლე: შეჩერებულა ქარხნების გამუდმებული გუგუნო, გაწყვეტილა გამუდმებული მური და ჯარყი და ეს

(შემდეგი იქნება.)

ს ა ლ ვ ი ნ ე ა ნ ს ტ რ ო ნ ო მ ი უ ლ ი მ ა ლ ა ზ ი ა მ ა რ ო ვ ე ნ უ ლ ი
ი მ პ რ ე ბ ა და წ მ ე ნ დ ი ლ და ც დ ი ლ ო ნ ს მ დ უ რ ი ლ
 კონიაკი „IMPERIAL“
 და ხ ხ გ ა ხ ა ხ მ ე ლ ე ბ ი მ ა ღ ა ღ ი დ ი რ ს ე ბ ი ს ა
 საზაფხრო სახლი ქ. სენიაშვილებისა და ახს.

მრწველობის მ. ასაწყობად საქირია შემდეგი ზომების მიღება: უპირველესად ყოველისა საქირია, რომ მთავრობამ მიცეს საშუალებამ ყველი იმ კერძო მწარმოებლებს, რომლებმაც სურთ და აქეთ ამისთვის ტენიკური მოწყობილებაც და ფინანსური შესაძლებლობაც, დაიწყონ მუშაობა, ამასთანავე მთავრობამ უნდა მისცეს გარანტია მათი ხელის შეკრულების და უფლებების დაცვისა. მაგრამ მთავრობამ არ უნდა დაუტოვოს კერძო მწარმოებლებს და დაუყონებრივ უნდა შექმნას ორგანიზაცია საქციონერო საზოგადოების სახით, რომელშიც მიიღებს მონაწილეობას მთავრობისა, საზოგადო (ერაზმისა და ქალაქისა) და კერძოთ კაპიტალი. ასეთ ორგანიზაციის მოწყობას თათბირი ყველაზე უფრო რაციონალურად სთავაზობს და მთავრობის მხარეც უნდა დაეხმოს. საქირია საქციონერო კაპიტალი აღნიშნულ საზოგადოებისა თათბირის აზრით 500 მილიონ მანეთით უნდა ისაზღვრებოდეს. საქართველოს საზღვრებში ამ თანხის დახარჯვისათვის ერთად გადაწყდება სახელმწიფოსათვის მეტად მნიშვნელოვანი საკითხი, საკითხი საკუთარი ნათესა დამუშავებისა, მუშაობა დაუყონებრივ უნდა დაიწყოს. მუშაობის დასაწყებად საჭიროა 100 მილიონი მანეთი. წარმოების მთელი გამგებლობა უნდა ხდებოდეს, თანხმად საქციონერო საზოგადოებათა ნორმალურ წესდებისა. ამ პირობას თათბირი მეტად მნიშვნელოვანად სთვლის. უდგენს რა აღნიშნულ მოსაზრებას განსახილველად მთავრობას, თათბირი სთხოვს მისცეს მას პრინციპიალური თანხმობა აღნიშნულ საქციონერო საზოგადოების დაარსებაზე და აღმოუჩინოს დახმარება ამ სახელმწიფოსთვის მეტად მნიშვნელოვან საკითხის დაუყონებრივ ცხოვრებაში განხორციელების სასარგებლოდ. პრინციპიალურ თანხმობის მიღებისთანავე ამ საზოგადოების დამაარსებელნი დაუყონებრივ წარუდგენენ მთავრობას დახმარების სახით წესდების პროექტს.

(ს. ო. ს.)

მუშაობა სხორკება.
 საბაბარეო კალაბაში
 კარგი ხანია, რაც მუშათა კლასის პირობების გაუმჯობესების საკითხი იდგა სატარიფო პალატაში და დიდი კლდე-ძიების შემდეგ, რომელიც ვიცით, სატარიფო პალატამ ამ საკითხის მოსაგვარებლად გამოიტანა შემდეგი გადაწყვეტილება: 1) რადგანაც გამოირკვა, რომ მუშათა მაგიდას არ შეუძლია ამ ახლო ხანებში პურის რაციონის ნახევარი გარეაქტად გადიდება, მიემართოს მუშა-მოსამსახურეებს 100% და რადგანაც მუშათა მაგიდა შესძლებს პურის რაციონის გადიდებას ეს ტარიფი იქმნას ხელახლა გადასინჯული.
 2) ყველგან სადაც მუშათა მაგიდა არ აწვდის პურს და სხვა საზოგადოებას მუშა-მოსამსახურეებს, მიეცეთ პურის საფასური ფულით.
 3) კომპენსაციის მიღების უფლება გავრცელდეს მაშინდემდე მუშა-მოსამსახურეებზე, რომლებსაც ვიცით ხელფასი გამოუმუშავებული და დამტკიცებულია სატარიფო პალატის მიერ.
 4) კომპენსაციის რაოდენობა განისაზღვრება 100%, მაშინდემდე არა უმეტეს 10.000 მანეთისა თვეში.

25) აღნიშნული კომპენსაციის ნორმა ვრცელდება მთელ რესპუბლიკის საზღვრებში.
 ფულის კომპენსაციის რაოდენობა იმ მუშა-მოსამსახურეთათვის, რომელთაც წარმოება აწვდის რაიმე საწვავს განისაზღვრება განსაკუთრებით იმის და მიხედვით, თუ რა და რა საწვავს აძლევს წარმოება მუშებს.
 სატარიფო პალატის ასეთი გადაწყვეტილება ბათუმის მუშა-მოსამსახურეებისათვის ბუნდოვანი და გაუგებელი რჩება, რაც იწვევს მრავალ შეკითხვებს: როგორც მომატება, აგრეთვე კომპენსაცია ვრცელდება თუ არა ბათუმზე?
 აქ ჩვენ გვინდა ცოტა ხნით შევჩერდეთ და ხაზი გავუსვათ იმ მდგომარეობას, თუ რა შედეგი მოაქვს მუშათა კლასისთვის ფულის სახით მომატებას, რაც არა ერთხელ და ორხელ თქმულია, მაგრამ საქირიოთ ესთვლით გავიგეოროთ კიდევ ერთხელ, რომ ასეთი ზომა უფრო გააუმჯობესებს მუშათა კლასის მდგომარეობას, რის მაგილობით ჩვენ მრავალჯერ იგივეთ ცხოვრებში.
 ამით ჩვენ სრულებით არ გვინდა ვიფიქროთ, რომ სატარიფო პალატის ასეთი დადგენილება სავსებით უარსაყვია და სატარიფო პალატამ არ მიიღო ისეთი გადაწყვეტილება, რომელიც მართლაც სარგებლობას მიუტუნდა მუშა-მოსამსახურეებს და ჩვენ ვიცით, რომ არის ზომები, რომლებშიც ვაძლიერებთ უკეთეს პირობებში ჩაყენებას მუშათა კლასს და ეს ზომები თუ არ იქმნა გამოჩნებული სატარიფო პალატის მიერ იმიტომ, რომ სხვა ზომების მიღება და განხორციელება დღევანდელ გარემოებებში პოლიტიკურ და ეკონომიკურ პირობების გამო მეტად ძნელი ხდება.
 ჩვენ წინააღმდეგი ვიყავით ყოველთვის და ასეთი აზრის დადგენებით შემდეგშიც ყოველივე ფულის სახით მომატებისა, მაგრამ რადგანაც ასეთი გადაწყვეტილება უკვე მიღებულია, ჩვენ გვინდა გავიგოთ, ეს გადაწყვეტილება ვრცელდება თუ არა ბათუმის მუშა-მოსამსახურეებზე, რადგანაც ჩვენთვის გამოურკვეველი რჩება მესამე მუხლის შენაარსი, სადაც ნათქვამია, რომ კომპენსაცია ვრცელდება მხოლოდ იმ მუშა-მოსამსახურეებზე, რომლისთვისაც ხელფასი გამოუმუშავებული და დამტკიცებულია სატარიფო პალატის მიერ. აქედან გაუგებელი რჩება აგრეთვე მომატების საკითხიც, რადგანაც ბათუმის მუშა-მოსამსახურეებისათვის ხელფასი არ არის დამტკიცებული სატარიფო პალატის მიერ, ეს ხელფასის ნორმა გამოუმუშავებულ იქნა წარსულ წლის 1-ლ აპრილიდან ინვლისებების ბათუმში ყოფნის დროს და აქედან გამოიშინა ნათქვამი, რომ, როგორც წინადაგრეთვე ვხედავთ ეს მომატება და კომპენსაცია ბათუმზე არ ვრცელდება.
 დანაშაულებით ვერ-ჯერობით არ ვიცით მართალი იქნება ეს თუ არა, მაგრამ თუ ეს მართლაც ასე

დარჩა, ზედმეტი არ იქნება ესთვეთ რომ ასეთი ზომა ბათუმისთვის არ იქნება ზიანაშეწონილი.
 მართალია, ბათუმში სხვა საქართველოს ქალაქებთან შედარებით ირსებობდა მუშებისათვის მეტი ხელფასი მაგრამ ამით არ შეიძლება ითქვას, რომ თითქმის მთელი ერთი წლის განმავლობაში ასეთი ნორმა ხელფასისა დარჩეს გაყინული ერთ და იმავე ადგილას მაშინ, როდესაც ცხოვრება დღითი დღე მატულობს და მუშათა კლასის მდგომარეობა უფრო და უფრო უარესდება.
 ჩვენ, რა თქმა უნდა, სასურველად მიგვაჩნია, რომ მთელი მუშათა კლასის მდგომარეობა და პირობები ერთი და იგივე იყოს, მოკლეთ რომ ვსთქვათ, ყველას გათანასწორება საქირიო, მაგრამ საწინააღმდეგო ასეთი გათანასწორება არ არსებობს და დღეს ეს შეუძლებელიც ხდება, რაც გამოწვეულია სხვა და სხვა მიზეზებითა და მდგომარეობით.
 ჩვენ მხედველობაში გვაქვს მიღებული ის შედეგი, რომელიც მოიტანა საერთოდ ყველა მუშებისათვის ეს უკანასკნელი მომატება და ამას თუ დაუმატებთ კი მდგომარეობას, რომ ამ მომატების შემდეგ, ფულის რაოდენობით მაინც, თბილისის მუშების ხელფასი გადააჭარბებს ბათუმის მუშების ხელფასს სტამბის მუშათა დარგს ნათელი გახდება, რომ ბათუმში არ უნდა შეადგენდეს გამოწვეულს, რა მოსაზრებებითაც არ უნდა იყოს გამოწვეული ასეთი გადაწყვეტილება.
 ჩვენ იმედი გვაქვს, რომ ეს საკითხი, ბათუმის მუშებისათვისაც გამოირკვევა და ამის შესახებ მიიღებს შესაფერ მისან-შეწონილ პასუხს.
 წინანდელი მომატება ბათუმზე არ გავრცელებულა და არც არავითარი შიშა-მოთქმა გამოუწვევია მუშებს შორის, რადგანაც მაშინ მდგომარეობა უფრო სხვა იყო და სხვა ქალაქების მუშების მდგომარეობა დღითი დღე განსხვავდებოდა ბათუმის მუშებისაგან, მაგრამ ესლა კი სულ სხვა არის და ამიტომ არ არის გასაკვირალი, თუ ასეთ მდგომარეობა გამოიწვევს მრავალ შეკითხვებს დებს და გამოურკვეველობის მუშების შორის პროფესიონალურ ორგანიზაციათა ხელმძღვანელ ორგანოს არ შეუძლია მისცეს მათ შეკითხვებზე გადაწყვეტილი პასუხი, სანამ ეს დანაშაულებით არ იქნება გამოურკვეველი.

ქობულეთი.
 2 იანვარს 1921 წ. ქობულეთის პირველადწყობითი სასწავლებელში სადაც მოთავსებულია ს. დ. მ. პ. ბიურა და სკენა, გამართულ იქმნა წარმოდგენა საღამო რომელსაც განაგებდა ადგილობრივი ს. დ. პარტია. წარმოდგენას დაესწრო მრავალი ხალხი. წმინდა შემოსავალი დაჩა 98000 მან. საიდანაც ათი % გადაიღო ზემონსენებული სკოლის სამკითხველთა სასარგებლოდ და დანარჩენი, კი ადგილობრივი სა-

ხალხო სახლის სასარგებლოდ. პარტია უდიდეს მადლობას უძღვნას იმ პირებს, რომლებმაც მხურვალე მონაწილეობა მიიღეს წარმოდგენის გამართვაში.
 21 იანვარს 1921 წ. ქობულეთის ს. დ. მ. პ. ქვეკოლეგტივში შედგა პარტიული კრება. კრების თავმჯდომარე იყო ნ. ბასილაიშვილი, მდივანი ი. ცკიტიშვილი. დღის წესრიგში იყო შემდეგი კითხვები: 1) მოხსენება ბათუმის კომიტეტის დადგენილი მოსენება გააკეთდა ახ. ა. წითლიძემ. (ომენტზე და პარტიულ მუშაობაზე რითაც სრული კმაყოფილი დარჩენ ყველა პარტიული ამხანაგები. 2) ქვეკოლეგტივის გაორდაქმნა კოლეგტივით. კრებამ ერთხმად დაადგინა აღიარება შემადგომლობა კომიტეტის წინაშე კოლეგტივის ორგანიზაციის განწყობის შესახებ. 3) კულტურული და დრამატული წრის არჩევა. კრებამ აირჩია კომისია ცხრა წევრისაგან: 1) კ. ქუბაბია, 2) ვ. ვაზონია, 3) ა. ლომჯარია, 4) კ. მენაღარიშვილი, 5) რ. ბეჟანიძე, 6) ვ. წითლიძე, 7) მ. ცენტურაძე, 8) ა. ჯაში, 9) ნ. ბასილაიშვილი.
 უ. მახ - ოლღი.

წარილი რად. მიმართ.
 პატრივტული რედაქტორი გთხოვთ დამიბეჭდოთ შემდეგი.
 ვიწვევ მოქალაქე მალფა ცომაიას სამედიტორგ. სასამართლოში.
 მედიტორგებთ ვასხვლებ დავით იმნაიშვილს და თეოდან ჩახვადს. მაწმეებათ ნესტორ ბასილაძეს და ისან გორგჯორიძეს. ვაძლევ ერთი კვირის ვადას დღიდან გაზეთში გამოცხადებისა მედიტორგების ასარჩევად. სასამართლო შესდგება მუშათა მაგიდის პირველი სასაბჭოში თუ სამედიტორგ. სასამართლოში მოქალაქე ცომაია არ გამოიყვება, უფლებას ვიტოვებ ეწყოლო შესაფერი სახელი, რომელიც უკვე დამსახურა მან თავისი მოქმედებით.
 პატივისცემით ჩარკვიანი.

ს ი ა.
 რესტორანების და სარძევეების რომლებიც გაქრობდნენ 9 იანვარს ი. წ. ფრიანტის სასარგებლოდ.

თეოდან 88.956 კობივე, ქართველი 15.500 ჯაში, სარძევეების 9.374 ფორცხალაშვილი 4.500 თეოდან, მელ 35 645 ვოსკოპოინიკოვა, მღვე უფულავ სი 19.000 ვოსკოპოინიკოვი, ალაგერი 21.100 ფორცხალაძე, სარძევე დრუბა 6.500 თმანიძე, სს. ინტიმი 21.000 ჯაშანი, სარძევე ურუშაძე 51. კალანდარიშვილისა, მგელაძე 22 მსხრიკაძისა, შერგერიშვილი 40 მგებროვი, ბრიც ამერიკა 66.176 ალექსანდრიდი, პარაღ 22 120 ანდლუძე, მოდი 70.000 კვერდელიძე, სარძევე თხოვისა 9.000 კორძია 7 გოგუაძის 1.050 ვაკოვი, რეგბრეჩის 19.455 პალანჩიკ რესტ. ნეაპოლი 13.200 თამარესტ. ვეგუშაძე 49.850 ჯანდოს სარძევე ვაზინგტონი 61.200 სათარიშვილი, ინტერ ნაციონალი 39.200 საბაშვილი, რესტ. არტე 60.000 მენაღარიშვილი-ინჟინერი რესტ. კრასუნლი 29.275 ალექსი, რესტ. პავილიონი 20.000 ცაშვილი, რესტ. კაციტაძის 24 დვისაძე, რესტ. მაკარაძის 15. ნიკოლაიშვილი, რესტ. ჩოხატაძე 20.000 ჩიკვაძე, რესტ. კონსტტინობალი 20 000 ვიანი, რესტ. ვერდენი 35.842 ქაჯაია, კავკაზური 14.600 ყაზიშვილი, რესტ. ბიჭვა 30.700 ბეჭელიძე, ფორტ 9.650 ჯანუშვილი, რესტ. ზენიშვილი 19.668 ნოსელიძე, რესტ. ზენიძე 27.280 ებრაელიძე, რესტ. ფრცხალაძე 14.661 შარაშიძე რესტ. არტე 7.200 ნახაროვი, რესტ. ლეტიონი 44.800 ვაზონია, რესტ. დარია 20.000 ბურკაძე, რესტ. სან-რე 10.550 ანდლუძე, რესტ. მარტ 46.000 მახარაძე.
 ქვემო შემოწირულება: ქ. ა. ი. შვილი, თ. ინაიშვილი, ხ. ა. ქუთ 5.000 მოქ. გრიფსი 1000. სულ შემოვიდა 1.376 580. ერთი მილიონი, სავსე სამოთქმებში ათას სუთას ოთხმო მანეთი მიღებულია.
 კომიტეტის წევრი უ. საბაშვილი 24 იან. 1921 წ.

მიიღება ხელის მოწერა 1921 წ. თომილდ ური ვაჟ.
„ბათუმის სხორკებაზე“
 თეური ფასი ქალაქში 800 მან. ქალაქ გარეთ 1200 მან. მუშა-მოსამსახურეთათვის და მსწავლებელთათვის ფას დაკლებით. ხელ მოწერა მიიღება მარინეს პროსპექტზე საბაშვილის სახლში.